

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 277
van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**
datum: 20 maart 2019

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Druggebruik bij jongeren - Preventiebeleid

Uit onderzoek van de Hogeschool Gent blijkt dat ongeveer de helft van de mensen illegale drugs gebruikt tijdens het uitgaan, op dance-events is dat nog meer. Uit recente berichten bleek ook dat één op de vijf jongeren die geregeld naar muziekevenementen gaan, het afgelopen jaar ketamine heeft gebruikt.

Ketamine is een verdovingsmiddel dat wordt gebruikt in ziekenhuizen, maar jongeren gebruiken het als partydrug. Het is extreem gevaarlijk, zeker als men er ook nog alcohol bij drinkt. Onderzoekers spreken over een bijna-doodervaring, want het lijkt het alsof men zijn eigen lichaam verlaat.

In zijn beleidsbrief geeft de minister aan dat preventie het eerste doel blijft. We moeten er echter ook voor zorgen dat de preventieve acties en campagnes de jongeren bereiken.

1. Via welke kanalen worden preventieve campagnes rond druggebruik opgezet? Worden deze campagnes geëvalueerd naar het bereiken van de doelgroep? Indien ja, wat zijn de resultaten?
2. Op welke manier ondersteunt de Vlaamse overheid de lokale besturen in de preventieve aanpak van drugs?
3. Waaruit bestaat het preventiebeleid specifiek voor ketamine?

ANTWOORD

op vraag nr. 277 van 20 maart 2019

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Het Vlaams preventief gezondheidsbeleid op vlak van drugs kadert binnen het strategisch plan "De Vlaming leeft gezonder in 2025". Daarbij wordt ingezet op de gezondheidsthema's tabak, alcohol, drugs, voeding en beweging, binnen de verschillende levensdomeinen. Zo wordt met het strategisch plan ingezet op een preventief gezondheidsbeleid in lokale besturen, werk, onderwijs, zorg en welzijn, vrije tijd en rechtstreeks naar de burger en het gezin.

Preventieve campagnes zijn echter slechts één onderdeel van een ruimere aanpak van preventie. Er wordt zo veel mogelijk ingezet op een beleidsmatige aanpak waarbij vertrokken wordt van een gedeelde visie met alle betrokken stakeholders en daarbinnen wordt op vier pijlers gewerkt: educatie, afspraken en regels, omgevingsinterventies en tenslotte zorg en begeleiding. Die mix van preventiemethodieken en -strategieën zijn wetenschappelijk onderbouwd en de effecten ervan zijn bewezen.

Voor de verschillende levensdomeinen worden preventiemethodieken ontwikkeld (zie www.preventiemethodieken.be). Die methodieken werden op een projectmatige wijze ontwikkeld, gebaseerd op een nodenverkenning, literatuurstudie, samenwerking en afstemming met de doelgroep, en ze worden waar mogelijk in pilootprojecten uitgetest en aangepast.

De verspreiding van methodieken wordt bijgehouden aan de hand van de acties van de Logo's, die instaan voor de disseminatie van methodieken. Informatie over de implementatie in de verschillende settings verkrijgen we via de CGG-preventiewerkers.

2. In het kader van de interne staatshervorming en de afslanking van de provinciale bevoegdheden heeft de Vlaamse overheid vanaf 1 januari 2018 de subsidiëring van de bestaande provinciale 'drugpunten' van Oost-Vlaanderen en van Vlaams-Brabant overgenomen. Het gaat om 12 interlokale verenigingen, samen 45 deelnemende gemeenten. Bedoelde provincies subsidieerden tot dan gemeenten die een samenwerkingsverband aangingen en daarbij binnen hun gezamenlijk grondgebied een preventiewerker inschakelen die zich specifiek toelegt op tabak,- alcohol- en drugpreventie. Op basis van dit model werd nieuwe regelgeving ontwikkeld om dit preventieconcept over heel Vlaanderen uit te rollen. Dit besluit van de Vlaamse regering 'tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 januari 2009 betreffende de Logo's' werd door het Vlaams parlement principieel goedgekeurd op 22 februari 2019. Het besluit ligt momenteel bij de Raad van State voor advies en gaat normaal gezien van kracht in april 2019. Het geeft de mogelijkheid aan gemeentebesturen om in een samenwerkingsverband (minimaal twee aanpalende gemeenten) een preventiewerker in te zetten. De bedoeling is dat gemeenten zelf binnen hun lokale gezondheidsbeleid de preventiethema's bepalen waarrond gewerkt wordt. Dit kan gaan rond drugpreventie, maar ook andere gezondheidsthema's, naargelang de specifieke lokale preventienoden. Op die manier wensen we de slagkracht van lokale besturen te versterken. De subsidie, die via de Logo's naar de deelnemende gemeenten gaat, bedraagt 3.000 euro per deelnemende gemeente, verhoogd met 0,08 euro per inwoner, waarbij de inwoners met een verhoogde tegemoetkoming dubbel geteld worden. Voor deze Vlaamse preventiemaatregel wordt 1.500.000 euro per jaar uitgetrokken.

Voor de 19 Zuid-Oost-Vlaamse gemeenten, die tot voor een paar jaar geleden participeerden aan de werking van PISAD (Provinciaal Interbestuurlijk Samenwerkingsverband voor de Aanpak van Drugmisbruik), is als overgangsmaatregel eind 2017 een protocol gesloten met het CGG Zuid-Oost-Vlaanderen, waarbij ze het CGG cofinancieren voor intergemeentelijke, preventieve taken. Het bedrag dat door de Provincie Oost-Vlaanderen vroeger werd gefinancierd (350.000 euro) en dat werd overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de afslanking van de provincies, werd toegevoegd aan de subsidie van CGG Zuid-Oost-Vlaanderen, voor de duur van de huidige overeenkomst die afloopt in 2020.

Naast het gezondheidsaspect wordt met de lokale besturen ook gewerkt aan het aspect veiligheid en overlast (waaronder verkeersveiligheid, harm reduction bij lokale evenementen, spuitenpatrouilles, ...) en aan bekendmaking van het zorgaanbod. De middelenproblematiek presenteert zich binnen de gemeente immers als één continuüm, waarvan alle schakels in een globale aanpak aan bod dienen te komen.

Ten slotte werken naast de lokale preventiewerkingen ook de CGG-preventiewerkers samen met lokale besturen. De methodieken die hiervoor worden gebruikt, passen in de kadermethodiek 'Gezonde Gemeente' en concretiseren die aanpak naar een beleid ten aanzien van alcohol en andere drugs.

3. In tegenstelling tot de cijfers die recent via de media werden verspreid is het gebruik van ketamine in de algemene bevolking bijzonder beperkt; zelfs in het uitgaansleven komt het relatief weinig voor (meest recente cijfers VAD-Uitgaansonderzoek 2015, laatstejaarsgebruik 4.9%, regelmatig gebruik 1.1%). Bij de bevraging van uitgaanders die drugs gebruiken, ligt het gebruik veel hoger en komen we tot cijfers rond 30% (cijfers HoGent, cijfers Safe 'n Sound). Dat betekent dat ketamine een product is dat veel gebruikt wordt door de groep van druggebruikende uitgaanders. Dit is een beperkte niche van de groep jongeren en de groep uitgaanders. In de uitgaanssetting wordt gewerkt met zeer gerichte methodieken, zowel naar de organisatoren van de uitgaansevents als naar de bezoekers.

Voor de organisatoren van uitgaansevents ontwikkelde VAD het concept "Quality Nights", dat zowel in clubs als op festivals inzet op kwaliteitsvol en veilig uitgaan. Verschillende 'services' worden in die methodiek aangeboden, telkens op maat van de club/event en rekening houdend met de doelgroep. Voor bars en danscafés werd recent een aangepaste versie uitgetest in de Overpoortstraat in Gent onder de noemer van Quality Bars. Binnen dit kader van een beleid bestaat het aanbod Safe 'n Sound, waarin vrijwilligers (peers) en professionals aanwezig zijn op uitgaansevents en mensen die drugs gebruiken te woord staan, bevragen, advies geven, enz. Safe 'n Sound heeft een website met informatie over verschillende drugs, waaronder ketamine. Tevens worden verschillende folders aangeboden aan de infostand op dance events. De folder over ketamine werd het voorbije jaar het meest verspreid. Dit bevestigt het gebruik bij deze doelgroep en onderstreept het belang van de gerichte gesprekken tussen gebruikers en peers. Safe 'n Sound biedt ook een kennistest, een vragenlijst, en andere methodieken aan om een gesprek met mensen die drugs gebruiken aan te knopen en te wijzen op de risico's en effecten van bepaalde drugs. Schadebeperkende informatie gericht op mensen die drugs gebruiken wordt verdeeld.

Materialen specifiek rond ketamine:

- ☐ Dossier NPS (waar ketamine onder valt): literatuuronderzoek voor intermediairs
- ☐ Factsheet NPS: jaarlijkse update met alle beschikbare cijfergegevens over NPS, waaronder ketamine.
- ☐ Folder Ketamine: Safe 'n Sound
- ☐ VAD-Uitgaansonderzoek (laatste onderzoek 2015; nieuwe cijfers 2018 worden eind mei voorzien): hierin worden alle uitgaansdrugs, waaronder ketamine bevraagd.